Υροκ №16

Урок - екскурсія. Проводимо спостереження «Як змінилась природа восени».

Мета: формувати в учнів уявлення про природу як єдине ціле, знаходити взаємозв'язки у природі восени; розширювати знання про об'єкти неживої та живої природи; продовжувати розвивати вміння обстежувати об'єкти природи, аналізувати, описувати їх, виділяти істотні ознаки, порівнювати, групувати за істотними ознаками; ознайомити учнів із правилами поведінки у природі та правилами поведінки під час екскурсії; навчати милуватися красою природи восени. Виховувати любов до природи, бережливе і дбайливе ставлення до неї.

Постановка проблеми

Скажіть, чи хотілося б вам зараз одягнути купальні костюми і піти купатися та засмагати?

Чому ми не можемо цього зробити зараз?

Діти, а ви помітили, як змінилася природа з того часу, як ви прийшли до школи після канікул?

Чи подобається вам початок осені?

Початок осені завжди чарівний. Повітря стає прозоре, мов кришталь, а небо голубе - голубе. Достигають цілющі плоди шипшини, виграють яскравими червоними барвами у сонячному промінні. Чується останній грім, що прощається з полями. Осінь, наче художник, велетенським пензлем розфарбовує у яскраві кольори плоди та листя. Ось так починається осінь. Пахне чебрецем, опеньками, спілими яблуками.

Перегляд відео "Осінній етюд"

Взято з каналу <u>Іван Пустовий</u>. Оригінальне посилання https://www.youtube.com/user/IvanPustovy

Робота над загадками

Хто вона, ота красуня
В золотім намисті,
Що без пензля і без барв
Скрізь малює листя?
На деревах листя те
Так блищить, мов золоте!

Робота над загадками

У південний край землі відлітають журавлі .
Знов лункий шкільний дзвінок Нас покликав на урок.
Як цей місяць звати ?
Прошу відгадати...

Вересень

Робота над загадками

Кличуть нас ліси, поля, сади Назбирати осені плоди. Із дерев спадає листя жовте . То землею ходить місяць...

Жовтень

Робота над загадками

Краплі з неба, дахів, стріх Дощ холодний, перший сніг. Почорнів без листя сад. Що за місяць...

Листопад

Мета екскурсії: виявити та дослідити зміни, що сталися у неживій природі, в житті рослин: забарвлення листя, листопад, зміни в трав'яному покриві; установити причини, що зумовлюють ці зміни; розвивати спостережливість, уміння порівнювати, узагальнювати; ознайомити дітей з охороною здоров'я восени; виховувати дбайливе ставлення до рослин, до свого здоров'я.

Завдання

Відвідайте осінній парк. Під час екскурсії виконайте завдання:

Завдання:

- 1. Записати назви птахів, тварин, яких побачили на екскурсії.
- 2. Зібрати опале різнокольорове листя з різних дерев для гербарію.
- 3. Записати назви комах, яких побачили на деревах, кущах і травах.

Завдання:

- 1. Простеж, як змінилося забарвлення листя на різних деревах та кущах.
- 2. Знайди дерева та кущі, які не змінилися порівняно з літом, запиши їх назви.
- 3. Зверни увагу, чи квітнуть зараз якінебудь рослини.
- 4. Як змінилися трав'янисті рослини?
- 5. Чи так їх багато, як було влітку?

Бесіда про правила поведінки на природі

Перед тим, як вирушати в гості до природи, згадаємо правила поведінки на природі.

Не ламати гілки дерев і кущів.

Для навчального гербарію збирати лише найбільш розповсюджені рослини.

Не псувати кору дерев.

Не їсти ягід незнайомих рослин.

Не залишати сміття.

Не залишати самовільно екскурсію.

Не відставати від групи.

Виконувати правила безпеки.

Проведення екскурсії. Спостереження за осінніми змінами в природі

Вдихніть носом повітря. Чи приємні вам відчуття ваші?

Як приємно не поспішаючи побродити по парку, вдихаючи його смачний приємний запах. Погуляти по траві, почути пташині голоси, очами побачити різні фарби.

Що для нас природа?

Уважно роздивіться об'єкти неживої природи, наведіть докази настання осені.

- Чи змінилося положення Сонця опівдні?
- Опишіть колір неба, хмари.
- Чи дме вітер?
- Як, за вашими спостереженнями, змінилась погода у нашій місцевості порівняно з літом?
- Як ви вважаєте, чи заходить Літо до Осені в гості?

Всім.ррtх Кова українська школа Сьогодні 30.09.2022

Хвилинка фантазування

Про що Літо може запитувати в Осені?

Проведення екскурсії. Спостереження за деревами

Розгляньте дерева, які ростуть на площадці. Дослідіть, як змінилося забарвлення листя на них. Зберіть опале листя, порівняйте його за кольором, розміром, формою.

Які дерева мають жовте листя? Які ще кольори використала Осінь?

Висновок:

Жовте листя у берези, липи, тополі.

Оранжево-червоне листя у горобини та клена.

Коричневі у дуба. Зеленою стоїть ялинка.

А що ще відбувається з листям дерев?

Чому ж листочки опадають?

Проведення екскурсії. Спостереження за птахами

Осінь— це пора, коли більшість пташок стає мандрівниками. Вони відлітають у теплі краї— вирій. Це триває вже тисячі років, і кожен птах мандрує своїм шляхом.

Як називають таких птахів?

А чому вони відлітають?

Більшість цих птахів спокійнісінько б пережили холодну зиму, але їм нема чого їсти: зникають комахи, зелені рослини, сніг занесе смачне насіння.

Яких пташок ви бачили біля школи?

Чим живляться ці птахи?

Як ми можемо їм допомогти?

Гра "Доповни"

Необхідно закінчити почату фразу:

Восени жовтіє листя.

Дні коротші, а ночі довші.

Люди збирають врожаї.

На небі з являється все більше хмар.

I часто йдуть дощі.

Осінні місяці називаються вересень, жовтень, листопад.

Коли повертатиметеся зі школи додому або гулятимете із друзями, намагайтеся спостерігати за хмарами, за листям, що падає, за птахами, що відлітають в теплі краї, за останніми комахами, послухайте звуки крапель дощу і шелест листя і багато чого іншого, чим багата рідна природа.

Згідно з повір'ям, спійманий восени листочок з дерева приносить удачу. Кожен листочок означає вдалий місяць в наступному році.

